

Näringsdepartementet
Hållbar tillväxt/Enheten för främjande och
förenkling
103 33 Stockholm

E-post: n.registrator@regeringskansliet.se

2017-02-08

Remissvar

Er ref: N2016/06470/FF

Vår ref: FF Dnr 442/11

Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet (SOU 2016:72)

Den 16 oktober 2016 lämnades rubricerat betänkande till regeringen. Enligt regeringens direktiv är uppdraget till utredaren att lämna förslag på åtgärder för att förbättra och utveckla innovations- och entreprenörskapsklimatet i Sverige.

Finansbolagen instämmer i vikten av ett bra innovations och entreprenörskapsklimat i Sverige. Den enskilt kanske viktigaste faktorn med påverkan på innovations- och entreprenörskapsklimatet är utformningen av skattereglerna. Finansbolagen konstaterar inledningsvis att regeringen emellertid valt att begränsa utredningens uppdrag så att skatte- och socialavgiftsfrågor inte omfattas av uppdraget. På det området har i stället SOU 2016:76 presenterats, med förslag som innebär en kraftig försämring av innovations- och entreprenörskapsklimatet i Sverige för företag som är verksamma i finansbranschen.

När det gäller förslagen i betänkandet begränsar Finansbolagen sitt remissvar till frågor av betydelse för kreditgivare som i utredningen huvudsakligen behandlas under beteckningen "en andra chans".

I direktiven till utredningen ingår en översyn av lagstiftningen kring företagsrekonstruktion, i syfte att ge fler företagare möjlighet till en andra chans. Frågan om en andra chans påverkas inte enbart av rekonstruktionslagstiftningen. Andra problem som lyfts fram gäller det s.k. företrädaransvaret, regelverket kring kreditupplysningar samt offentlig upphandling.

Det skatterättsliga företrädaransvaret (del 1 avsnitt 3.2)

Utredningen föreslår att det skatterättsliga företrädaransvaret utreds. Finansbolagen som ser vissa problem med den nuvarande lagstiftningen instämmer i företrädaransvaret bör utredas. Företrädaransvaret får i vissa fall långtgående och oproportionella effekter för enskilda samtidigt som staten ges ett mycket långtgående försteg i förhållande till andra borgenärs legitima intressen.

Betalningsanmärkningar (del 1 avsnitt 3.3)

Enligt utredningen bör kreditföretagens hantering av betalningsanmärkningar ses över. Betalningsanmärkningar innebär inget förbud mot att bevilja krediter. Det kan vara en av flera viktiga parameter för att sortera fram fall där det krävs en mer ingående individuell

bedömning. Finansbolagen har svårt att se hur man genom att utesluta eller förbjuda relevant information, som idag finns tillgänglig i samband med kreditbedömningar, skulle underlätta för företag att erhålla krediter. Sannolikt skulle sådana åtgärder istället få motsatt effekt, dvs. fördyra och försvåra för företag som är i behov av krediter. När viktig information "mörkas" blir följden att företag som har bättre kreditvärdighet får bära kostnaden för företag som har sämre kreditvärdighet. Detta är inte rimligt.

Det finns starka skäl att låta kreditupplysningsföretagen själva utveckla sina kreditbedömningsmetoder och använda de indikatorer som finns tillgängliga och som är relevanta.

Krav på viss rating vid offentlig upphandling (del 1 avsnitt 3.4)

Utredningen föreslår att upphandlingsmyndigheten får i uppdrag att ta fram en handledning till hur kraven på finansiell stabilitet hos leverantörerna ska hanteras vid upphandlingar. I dag förekommer att krav på kreditratingnivå utformas som skall-krav utan alternativa möjligheter för anbudsgivaren att visa att företaget har de finansiella resurser som kan krävas för den upphandlade uppdraget. Enligt Finansbolagen är det visserligen viktigt att skattebetalarnas legitima krav på att leverantörer ska klara av att fullgöra sina åtaganden säkerställs, men det är inte orimligt att den upphandlande myndigheten ger anvisningar om alternativa sätt att visa förmågan att fullgöra det upphandlade uppdraget, förutsatt att detta inte strider mot unionsrättsliga regler.

Översyn av vissa regler för företagsrekonstruktion (del 2)

Ökad kunskap om företagsrekonstruktion

Utredningen föreslår att staten genom sina myndigheter bör öka kunskapen om möjligheterna till företagsrekonstruktion. Finansbolagen har inget att erinra mot sådana insatser.

Ansökningsförfarandet m.m. (del 2 avsnitt 6)

Utredningen föreslår en koncentration till ett mindre antal domstolar, som får möjlighet att bygga upp specialistkompetens. Finansbolagen avstyrker den delen av förslaget.

Som nämnts i betänkandet finns nackdelar med en ökad koncentration. Den generella utvecklingen mot allt färre domstolar som skett i Sverige ger ökade möjligheter till erfarenhetsuppbyggnad vilket rimligen bör minska behovet av att införa specialdomstolar. Det är tveksamt om det finns sakliga belägg för att de domstolar som idag handlägger frågor om rekonstruktion inte skulle vara tillräckligt kompetenta för uppgiften. Det finns dessutom starka skäl som talar mot en utveckling av specialdomstolar. Finansbolagen delar däremot utredningens bedömning att det bör ställas ökade beviskrav och att det bör krävas något mer information redan i samband med ansökan om rekonstruktion. Finansbolagen har inga invändningar mot förslaget om att domstolen ska pröva rekonstruktörens arvode.

Gäldenärens råddighet (del 2 avsnitt 7.1)

Utredningens föreslår att rättshandlingar som gäldenären företar utan samtycke från rekonstruktören under vissa förutsättningar ska medföra ogiltighet. Finansbolagen har inget att erinra mot förslaget i den delen.

Gäldenärens avtal (del 2 avsnitt 7.2)

Hinder att häva på grund av dröjsmål före rekonstruktion (avsnitt 7.2.2)

Utredningen föreslår att redan en ansökan om företagsrekonstruktion ska medföra att gäldenären motpart blir förhindrad att häva på grund av dröjsmål. Vidare föreslås att s.k. ipso facto klausul (en ansökan utgör hävningsgrund enligt avtalet) inte ska kunna göras gällande mot gäldenären. Finansbolagen konstaterar att detta medför en väsentlig försämring för borgenärerna.

Verkställighet för borgenärer med separationsrätt (avsnitt 7.2.3)

Utredningen föreslår att bestämmelsen i 2 kap. 17 § LFR ändras så att verkställighet för borgenärer med separationsrätt är möjlig om inte gäldenären begär att avtalet ska fullföljas. Finansbolagens tillstyrker ändringen. Den nuvarande regleringen, enligt vilken gäldenärer ges möjlighet att tvångsutnyttja egendom, framstår inte som skälig och minskar incitamentet att delta i förfarandet.

Begäran om fullföljd (avsnitt 7.2.5)

Enligt utredningens förslag ska motparten alltid kunna begära att gäldenären ger besked om avtalet ska fullföljas, om gäldenären vill undvika hävning. Om gäldenären inte inom skälig tid med rekonstruktörens samtycke ger besked i vad mån avtalet ska fullföljas får motparten häva. Finansbolagen uppfattar en förbättring jämfört med nuvarande reglering och tillstyrker därför förslaget.

Partiell fullföljd för gäldenären (avsnitt 7.2.6)

Enligt utredningens förslag ska vid fortlöpande eller delbara prestationer kunna krävas fullföljd endast avseende viss tid eller mängd av återstoden. Gäldenären ska fritt kunna bestämma med rekonstruktörens samtycke för vilken tid eller vilken mängd fullföljd ska ske. Det gäller dock inte om en begränsad fullföljd skulle medföra väsentlig olägenhet för motparten. Det samma gäller om motparten har sakrättsligt skydd till gäldenärens prestationer, såsom borgenärer med separationsrätt. Finansbolagen tillstyrker med de förbehåll och undantag som anges samt under förutsättning att gäldenären alltid ska vara skyldig att betala ersättning för den olägenhet som uppkommer. Utgångspunkter bör vara företagsrekonstruktion inte bör erbjuda en väg för gäldenären att uppnå mer förmånliga villkor än vad som eljest kunde ha uppnåtts. Det är viktigt att avtalsfriheten värnas.

Verkan av fullföljd (7.2.7)

Enligt utredningens förslag ska när ett avtal ska fullföljas detta ske på avtalade villkor för de prestationer som ömsesidigt återstår att utväxla när företagsrekonstruktionen beslutas. I den mån det som enligt avtalet åligger gäldenären inte låter sig uppdelas utan väsentligt olägenhet för motparten, ska gäldenären utge vederlag även för det som motparten fullgjort före ansökningen om företagsrekonstruktion. Finansbolagen tillstyrker med de förbehåll och undantag som anges av utredningen.

Allmän förmånsrätt vid fullföljd m.m. (avsnitt 7.2.8)

Utredningen föreslår att fordringar som grundar sig på avtal som gäldenären med rekonstruktörens samtycke träffar under en företagsrekonstruktion eller under förhandling om separat ackord ska ha allmän förmånsrätt enligt 19 § FRL om förfarande avslutas på grund av konkurs. Detta gäller inte om nämnda förfarandande avslutas på annat sätt t.ex. genom ackord. Den allmänna förmånsrätten upphör dock ett år från att ackordet vunnit laga kraft. Förverkas ackordet under ettårsfristen ska borgenärens fordran fortsatt vara förenad med allmän förmånsrätt.

Finansbolagen har inget att erinra mot förslaget.

Överlåtelse av avtal (avsnitt 7.2.12)

Utredningen föreslår att gäldenären ska ha rätt att överlåta avtal till tredje man. Finansbolagen avstyrker förslaget som saknar förankring i verkligheten. För ett finansiellt företag är inte endast tredjemans "solvens" avgörande. Solvens är inte det samma som kreditvärdighet eller att en kredit kan beviljas. Ett finansiellt företag är skyldig att göra en noggrann kreditprövning m.m. och det är långt ifrån säkert att en ny motpart passerar en sådan prövning.

Det finns en mängd förutsättningar, såsom kundkännedom, risknivåer, att det ej uppstår stora exponeringar m.m., som måste vara uppfyllda för att en kredit ska kunna beviljas eller ett leasingavtal ska kunna ingås med en ny motpart.

Finansbolagen avstyrker även av principiella skäl då avtalsfriheten och rätten att fritt välja sina avtalsparter inte ska kringskäras utan att det föreligger mycket tungt vägande skäl och några sådana skäl presenteras inte i betänkandet. Företagsrekonstruktion bör inte erbjuda en väg för tredje man att tilltvinga sig avtal som eljest inte kunde ha ingåtts med ett finansiellt företag.

Förslag till rekonstruktör (avsnitt 8.1.1)

Utredningens föreslår att det i samband med förslag till rekonstruktör i ansökan om företagsrekonstruktion ska framgå vilka borgenärer som kontaktats med anledning av förslaget, hur de är berörda samt om de har någon erinra mot den föreslagna personen utses till rekonstruktör. Det samma gäller vid separat ackord.

Finansbolagen har inga invändningar mot förslaget.

Rekonstruktören ska kunna agera som förvaltare i en eventuell konkurs (avsnitt 8.1.6)

Finansbolagen avstyrker förslaget. Finansbolagen anser att det föreligger en uppenbar risk för mål- och intressekonflikt. En rekonstruktör som har möjlighet att bli konkursförvaltare kan uppfattas ha ett egenintresse av konkurs snarare än en lyckad rekonstruktion. En möjlighet för en rekonstruktör att bli förvaltare skulle ytterligare skada förtroendet för företagsrekonstruktion som ett seriöst alternativ.

Finansbolagen har inga invändningar mot att rättshandlingar som gäldenären företar utan samtycke från rekonstruktören medför ogiltighet.

Rekonstruktörens skadeståndsansvar (avsnitt 8.1.5)

Finansbolagen har inga invändningar mot att rekonstruktörens skadeståndsskyldighet lagregleras.

Separat ackord (avsnitt 8.2)

Utredningen föreslår ett återinförande av separat ackord. Finansbolagen har inga invändningar mot förslaget.

Utvidgat ackord (avsnitt 8.3)

Enligt utredningens förslag ska gäldenärer och borgenärer kunna träffa särskild uppgörelse, s.k. utvidgat ackord.

Finansbolagen anser att endast oprioriterade borgenärer ska omfattas. Om prioriterade borgenärer ska omfattas bör en förutsättning vara att denna grupp ställer sig bakom ett ackord (någon form av kvalificerat majoritet bör krävas). Oprioriterade borgenärer bör inte heller med stöd av regleringen kunna tvinga prioriterade borgenärer till en sådan uppgörelse.

Stockholm som ovan,

FINANSBOLAGENS FÖRENING

Lars Tacharoff

Per Holmgren